

USMERNENIE
ÚRADU PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ
k rozpočítavaniu
množstva pitnej vody odobratej z verejného vodovodu a množstva odpadovej vody
odvádzanej verejnou kanalizáciou

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) podľa zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (ďalej len „zákon o regulácii“) **stanovuje ceny** za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody verejným vodovodom a za odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou a vydáva cenové rozhodnutia **regulovaným subjektom vykonávajúcim regulovanú činnosť v sieťových odvetviach.**

Podľa zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii

- v súlade s § 1 - **regulovaný subjekt** je osoba, ktorá vykonáva regulovanú činnosť na základe potvrdenia o registrácii (§ 23),
- v súlade s § 2 písm. c) bodom 5. a 6. - **regulovaná činnosť** výroba, distribúcia a dodávka pitnej vody verejným vodovodom a odvádzanie a čistenie odpadovej vody verejnou kanalizáciou,
- v súlade s § 23 – Osoba, ktorá má vlastnícky vzťah alebo nájomný vzťah k majetku, ktorý sa používa na vykonávanie regulovanej činnosti podľa § 2 písm. c) piateho a šiesteho bodu je povinná požiadať úrad o registráciu na základe písomnej žiadosti. Túto povinnosť môže vlastník verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie preniesť na základe zmluvy o prevádzkovaní verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie na prevádzkovateľa verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie, ak má tento prevádzkovateľ verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie uzatvorené zmluvy o dodávke pitnej vody s odberateľmi a o odvádzaní odpadovej vody s producentmi a súčasne vedie oddelenú účtovnú evidenciu regulovaných činností. Na základe žiadosti úrad vydá potvrdenie o registrácii.

Z uvedeného vyplýva, že regulovanými subjektmi sú vo vzťahu k úradu vlastníci alebo nájomcovia verejných vodovodov a verejných kanalizácií (napr. vodárenské spoločnosti, obce, ďalšie právnické osoby). Úrad v rámci svojej činnosti, ktorá je vymedzená zákonom nemá kompetencie vo vzťahu k subjektom, ako sú napr. vlastníci, nájomníci, či správcovia bytov, spoločenstvá vlastníkov bytov, alebo bytové podniky, či družstvá (pokiaľ nie sú, v osobitných prípadoch, regulovanými subjektmi podľa zákona).

Pri rozpočítavaní množstva pitnej vody dodanej z verejného vodovodu a množstva odpadovej vody odvádzanej verejnou kanalizáciou, resp. pri rozpočítavaní vodného a stočného **sa postupuje** v zmysle platnej legislatívy, to znamená **podľa zákona Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 397/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o**

spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody v znení vyhlášky č. 209/2013 Z.z..

Napriek tomu, že **výklad oboch uvedených legislatívnych predpisov patrí do kompetencie MŽP SR**, uvádzame niekoľko základných ustanovení týkajúcich sa určenia množstva vody dodanej verejným vodovodom a odpadovej vody odvedenej verejnou kanalizáciou a rozpočítavania vodného a stočného.

Meranie množstva vody dodanej verejným vodovodom **zabezpečuje vlastník verejného vodovodu svojim meradlom**. Ak nie je množstvo vody merané, stanoví sa množstvo dodanej vody smernými číslami spotreby vody. Takto zistené množstvo dodanej vody **je podkladom na vyúčtovanie vodného**.

Meranie množstva vody odvedenej do verejnej kanalizácie **zabezpečuje producent svojim meradlom, ak to ustanovuje prevádzkový poriadok verejnej kanalizácie**. Ak sa vlastník verejnej kanalizácie, prípadne prevádzkovateľ nedohodne s producentom inak a ak nie je množstvo vypúšťaných odpadových vôd merané, má sa za to, že **odberateľ, ktorý odoberá vodu z verejného vodovodu, vypúšťa do verejnej kanalizácie také množstvo vody, ktoré podľa zistenia odobral z verejného vodovodu, s pripočítaním množstva vody získanej z iných zdrojov**. Takto zistené množstvo odpadových vôd **je podkladom na vyúčtovanie stočného**.

Zákon č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov definuje v § 2 písm. e) **komunálne odpadové vody, ktorých súčasťou sú aj vody z povrchového odtoku**. Podľa § 2 písm. f) voda z povrchového odtoku je voda z atmosférických zrážok, ktorá je odvádzaná verejnou kanalizáciou („zrážková voda“).

Podľa paragrafu 29 ods. 4 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ak nie je **množstvo vôd z povrchového odtoku – zrážkové vody**, odvádzané do verejnej kanalizácie priamo kanalizačnou prípojkou alebo cez uličný vpust merané, **vypočíta sa toto množstvo spôsobom podľa vyhlášky MŽP SR č. 397/2003 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o meraní množstva vody dodanej verejným vodovodom a množstva vypúšťaných vôd, o spôsobe výpočtu množstva vypúšťaných odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku a o smerných číslach spotreby vody** (príloha č. 2 k tejto vyhláške).

Táto vyhláška okrem iných podrobností ustanovuje v § 3 aj nasledovné:

Ak sa meranie množstva vody dodávanej verejným vodovodom zabezpečuje určeným meradlom, určí sa množstvo odoberanej vody z verejného vodovodu odpočtom z tohto meradla. Odberateľ vody si môže na vnútornom vodovode osadiť meradlo vody na vlastné náklady. **Takéto meradlo môže slúžiť na určenie časti množstva vody odobratej odberateľom alebo konečným spotrebiteľom na účely dohodnuté v zmluve o dodávke vody**, ak spĺňa požiadavky ustanovené zákonom č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podrobnosti o určovaní množstva odpadových vôd vypúšťaných do verejnej kanalizácie sú rozpracované v § 5 tejto vyhlášky.

Paragraf 28 ods. 3 a 4 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ustanovuje, že za odber vody z verejného vodovodu platí odberateľ prevádzkovateľovi verejného vodovodu vodné, ak sa nedohodne, že vodné sa platí vlastníkovi verejného vodovodu. V prípade, že odberateľ nie je konečný spotrebiteľ, **vzniká konečnému spotrebiteľovi povinnosť, aby za odobraté množstvo vody zaplatil odberateľovi rozpočítanú čiastku**.

Ak sa odberateľ s konečnými spotrebiteľmi nedohodne inak, odberateľ rozpočíta konečným spotrebiteľom odobraté množstvo vody podľa smerných čísel spotreby vody.

Paragraf 28 ods. 6 a 7 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ustanovuje, že za odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou platí producent prevádzkovateľovi verejnej kanalizácie stočné, ak sa nedohodne, že za stočné platí vlastníkovi verejnej kanalizácie. V prípade, že spoluproducenti vypúšťajú odpadové vody prostredníctvom producenta, **vzniká spoluproducentom povinnosť, aby za vypúšťané množstvo odpadových vôd zaplatili producentovi rozpočítanú čiastku.**

Ak sa producent so spoluproducentom nedohodne inak, producent rozpočíta spoluproducentom vypúšťané množstvo odpadových vôd podľa smerných čísel spotreby vody.

Cenu za 1 m³ dodanej vody a cenu za 1 m³ odvedenej odpadovej vody stanovuje úrad cenovým rozhodnutím samostatne pre jednotlivé regulované subjekty podľa zákona o regulácii a vyhlášky úradu platnej pre stanovovanie cien v danom regulačnom roku. Takto úradom stanovenú cenu nesmie odberateľ pri rozpočítavaní vodného konečným spotrebiteľom a rovnako producent pri rozpočítavaní stočného spoluproducentom meniť, ani upravovať!

Pre správne pochopenie uvádzame nasledovné definície:

- **odberateľom vody** je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má uzatvorenú zmluvu o dodávke vody s vlastníkom verejného vodovodu a ktorá odoberá vodu z verejného vodovodu na účely konečnej spotreby alebo jej ďalšej dodávky konečnému spotrebiteľovi,
- **konečný spotrebiteľ** je fyzická alebo právnická osoba, ktorá odoberá vodu na účely konečnej spotreby vody z verejného vodovodu alebo od odberateľa vody,
- **producentom odpadových vôd vypúšťaných do verejnej kanalizácie** je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má uzatvorenú zmluvu o odvádzaní odpadových vôd s vlastníkom verejnej kanalizácie a ktorá vypúšťa odpadové vody do verejnej kanalizácie,
- **spoluproducent odpadových vôd** je fyzická alebo právnická osoba, ktorá vypúšťa odpadové vody prostredníctvom producenta.

Rozúčtovanie platieb za dodávku vody a odvedenie odpadovej vody (vodné a stočné) v bytových domoch

Otázky zo strany vlastníkov bytov (konečných spotrebiteľov) sú v rámci **rozúčtovávania „vodného a stočného“** (nákladov na platbu za odobratú vodu resp. aj odvedenú odpadovú vodu) najčastejšie zamerané na tzv. **„koeficient spotreby vody“**. Ide o koeficient, ktorý vyplýva z **rozdielu množstva pitnej vody dodanej vody do objektu** (bytového domu) podľa fakturačného meradla umiestneného na „päte“ domu (ktorého vlastníkom je vlastník verejného vodovodu) a **súčtu odobraných množstiev pitnej vody podľa pomerových meradiel** v jednotlivých bytoch. Keďže odberateľ (spravidla správca bytov) je povinný zaplatiť dodávateľovi - vlastníkovi verejného vodovodu za také množstvo pitnej vody, ktoré bolo dodané podľa fakturačného meradla, koneční spotrebiteľia sú povinní zaplatiť odberateľovi-správcovi bytov v rámci rozúčtovania vodného a stočného aj vyššie uvedený vzniknutý rozdiel nameraných množstiev.

Dôvodov na vznik rozdielu je niekoľko:

- odpočet fakturačného meradla dodávateľom vody sa nevykonáva naraz v rovnakom čase ako jednotlivé odpočty pomerových meradiel v bytoch, (ročný odpočet v bytoch sa vykonáva spravidla v časovom predstihu ako odpočet dodávateľa na fakturačnom meradle),
- nepresnosti merania pomerových meradiel v bytoch,
- odber vody v nebytových priestoroch napr. na účely umývania nebytových priestorov (chodby, schodiská ap.)
- únik vody pri netesnostiach rozvodov vody v bytovom dome, poruchy, havárie ap.

Príčinu veľkého rozdielu medzi spotrebou odpočítanou z fakturačného meradla a súčtom hodnôt nameraných na bytových – pomerových meradlách treba hľadať v technickom stave vodovodných potrubí (úniky vody najčastejšie v úseku medzi fakturačným vodomermom a stúpačkami), nepresnosti v meraní pomerových meradiel (nevyhnutné je ich overovanie v stanovených termínoch) alebo v chybnom fakturačnom meradle (v takom to prípade má odberateľ – napr. správca bytového domu právo požiadať vlastníka verejného vodovodu o jeho preskúšanie podľa § 30 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Záver:

Vodné je súčin množstva pitnej vody dodanej verejným vodovodom a ceny za 1 m³ pitnej vody dodanej verejným vodovodom.

Stočné je súčin množstva odpadovej vody odvedenej verejnou kanalizáciou (spravidla sa rovná množstvu dodanej vody) a ceny za 1 m³ odvedenej odpadovej vody verejnou kanalizáciou.

Ceny za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody a za odvádzanie a čistenie odpadových vôd stanovuje úrad rozhodnutiami, ktoré sú zverejňované na internetovej stránke úradu (www.urso.gov.sk). Tieto sú záväzné pre každého, kto vodné, resp. stočné fakturuje alebo rozpočítava.

Množstvo dodanej pitnej vody a odvedenej odpadovej vody sa stanovuje odpočtom z meracieho zariadenia alebo výpočtom podľa smerných čísel spotreby vody vrátane vypočítaného množstva vody z povrchového odtoku odvádzaného verejnou kanalizáciou (podľa uvedených ustanovení platných legislatívnych predpisov). Pri samotnom rozpočítavaní vodného, resp. stočného sa zohľadňuje aj tzv. koeficient spotreby vody podľa vyššie uvedeného.

Spôsob rozúčtovania vodného konečným spotrebiteľom pitnej vody, resp. stočného spoluproducentom odpadových vôd odporúčame zakotviť v zmluve riadne uzatvorenej medzi jednotlivými vlastníkami, prípadne nájomníkmi bytov a správcom bytového domu (napr. spoločenstvom vlastníkov bytov), čím sa predíde problémom, ktoré najčastejšie vznikajú z neznalosti legislatívnych predpisov alebo nedostatočnej informovanosti.